

Sygnatura akt I C 1985/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 września 2018 r.

Sąd Rejonowy w Kamiennej Górze I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Marek Dziwiński

Protokolant: Anna Lasko

po rozpoznaniu w dniu 26 września 2018 r. w Kamiennej Górze

na rozprawie sprawy z powództwa Towarzystwa (...) S.A. z siedzibą w W.

przeciwko K. K.

o zapłatę

I. powództwo oddała,

II. zasądza od strony powodowej Towarzystwa (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz pozwanego K. K. kwotę 94,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu w tym 60,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt I C 1985/15

UZASADNIENIE

Strona powodowa Towarzystwo (...) S.A. z siedzibą w W. wniosła o zasądzenie od pozwanego K. K. kwoty 417,10 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 22.07.2015 r. do dnia zapłaty oraz kosztów procesu, w tym kosztów opłaty sądowej, kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych i opłaty od pełnomocnictwa.

Uzasadniając swoje żądanie strona powodowa podała, że w dniu 09.11.2009 r. zawarła z K. K. umowę ubezpieczenia obowiązkowego, potwierdzoną polisą o numerze (...). Strona powodowa wskazała, że pozwany nie wywiązał się z obowiązku opłacenia składki. Na dochodzoną należność składa się kwota 244 zł niezapłaconej składki oraz kwota 173,10 zł stanowiąca sumę odsetek ustawowych naliczonych od dnia 17.11.2009 r. do dnia 21.07.2015 r.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany K. K. wniósł o oddalenie powództwa w całości żądając zwrotu kosztów procesu wraz z kosztami zastępstwa adwokackiego.

W uzasadnieniu swojego stanowiska pozwany wskazał, że żądanie pozwu jest bezzasadne jako nieudowodnione, pozbawione podstaw faktycznych i prawnych oraz przedawnione. Pozwany podał, że w dniu 09.11.2009 r. nie zawarł ze stroną powodową umowy ubezpieczenia bowiem w tej dacie nie był już właścicielem pojazdu marki S. o numerze rej. (...) – sprzedał pojazd w dniu 24.09.2009 r. Pozwany podniósł, że informował agenta ubezpieczeniowego o sprzedaży auta, a ten skreślił pojazd z ewidencji. Pozwany wskazał, że roszczenie uległo przedawnieniu po 3 latach – w dniu 18.11.2012 r.

W toku procesu pozwany na rozprawie w dniu 4 lipca 2018 r. podniósł zarzut przedawnienia obejmujący okres do lipca 2012 r.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

K. K. zawarł z Towarzystwem (...) S.A. w W. umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, mocą której objęto należący do K. K. pojazd marki S. (...) o nr rej. (...) w okresie od 06.06.2007 r. do 05.06.2008 r.

Dowód: polisa nr (...) k.39.

K. K. nie przedłużał ze stroną powodową umowy ubezpieczenia na opisany wyżej pojazd.

(okoliczność bezsporna)

W dniu 24.09.2009 r. K. K. sprzedał J. P. pojazd S. (...) o numerze rejestracyjnym (...).

Dowody: umowa kupna-sprzedaży k. 25.

W dniu 9.11.2009 r. Ubezpieczyciel wystawił polisę ubezpieczeniową numer (...), w której wskazał, że opisany wyżej pojazd K. K. był objęty ubezpieczeniem obowiązkowym OC w okresie od 06.06.2008 r. do 05.06.2009 r. Wysokość składki wyliczono na kwotę 244 zł. Ubezpieczyciel w dniu 17.11.2009 r. wystosował do pozwanego pismo informujące o wznowieniu ubezpieczenia na kolejne 12 miesięcy oraz wezwał do zapłaty należności w kwocie 244 zł.

Dowody: polisa nr (...) k. 11, wniosek o ubezpieczenie k. 10v, arkusz kalkulacji składki k. 10, pismo z 17.11.2009 r. k. 11v.

W dniu 12.11.2012 r. Ubezpieczyciel wniósł przeciwko K. K. pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym, którym dochodził należności wynikających z umowy ubezpieczenia OC nr (...). Postanowieniem Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze z dnia 25.04.2013 r. postępowanie umorzono z uwagi na nie uzupełnienie w terminie braków formalnych pozwu przez Ubezpieczyciela.

Dowody: pozew o zapłatę k. 36-37, postanowienie k. 38.

Sąd zważył co następuje:

Powyższych ustaleń dokonano w oparciu o dowody z dokumentów, w szczególności o polisy ubezpieczeniowe, umowę kupna-sprzedaży, pozew oraz postanowienie sądowe umarzające postępowanie. Już w tym miejscu należy wskazać, że przedłożone dokumenty nie budziły wątpliwości co do autentyczności, a ich treść nie była przez strony kwestionowana. Dla rozstrzygnięcia sprawy niezbędna była ocena skuteczności podniesionego zarzutu przedawnienia.

W zasadzie pozwany podnosił zarzut przedawnienia dwukrotnie. Po raz pierwszy dokonał tego w sprzeciwie od nakazu zapłaty. Wskazywał wówczas, że skoro roszczenie było wymagalne w dniu 17.11.2009 r. to przedawniło się z dniem 18.11.2012 r. (k. 21 akt sprawy). Za drugim razem pozwany wskazywał, że datą wymagalności roszczenia był dzień 06.06.2008 r. jako pierwszy dzień po ustaniu okresu obowiązywania wznowionej polisy (k.118 akt sprawy).

Strona powodowa dochodzone roszczenie wywodziła z faktu nieopłacenia przez K. K. składki ubezpieczeniowej. Zgodnie z przepisem art. 805 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. W realiach sprawy mamy do czynienia z sytuacją automatycznego wznowienia umowy ubezpieczenia. W myśl przepisu art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych jeżeli posiadacz pojazdu mechanicznego nie później niż na jeden dzień przed upływem okresu 12 miesięcy, na który umowa ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych została zawarta, nie powiadomi na piśmie zakładu ubezpieczeń o jej wypowiedzeniu, uważa się, że została zawarta następna umowa na kolejne 12 miesięcy. W aktach sprawy znajdują się dwie polisy wydane przez Ubezpieczyciela. Pierwsza dotyczy okresu od 06.06.2007 r. do 05.06.2008 r. (k. 39), druga - okresu od 06.06.2008 r. do 05.06.2009 r. (k.11). Istotne przy tym jest stwierdzenie, że polisa automatycznie wznowiona (za okres od 06.06.2008 r. do 05.06.2009 r.) została przez W. wystawiona po zakończeniu okresu ubezpieczenia. Datą wystawienia dokumentu przez powodowe Towarzystwo jest

dzień 09.11.2009 r. P. należy wskazać, że dopiero z dniem 11.02.2012 r. na zakłady ubezpieczeń nałożono obowiązek potwierdzania zawarcia umowy dokumentem ubezpieczenia w terminie 14 dni od dnia jej zawarcia (wówczas wprowadzono przepis 1a do art. 28 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych). Wracając do głównego wątku, Towarzystwo (...) obejmując ubezpieczeniem pojazd pozwanego w okresie 06.06.2008 r. do 05.06.2009 r., polisę wystawiło po zakończeniu okresu ubezpieczenia tj. w dniu 09.11.2009 r.

W tym miejscu należałoby się zastanowić nad tym, kiedy roszczenie o zapłatę składki z polisy numer (...) było wymagalne, gdyż ma to znaczenie w kontekście zgłoszonych zarzutów przedawnienia. Zasadą jest, że składka powinna być zapłacona jednocześnie z zawarciem umowy ubezpieczenia, a jeśli umowa doszła do skutku przed doręczeniem dokumentu ubezpieczenia – w ciągu 14 dni od jego doręczenia (tak art. 813 § 2 k.c.). W niniejszej sprawie mieliśmy do czynienia ze szczególną sytuacją tj. wznowieniem ubezpieczenia w trybie art. 28 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych. Do ustalenia daty wymagalności należało rozważyć brzmienie przepisu art. 809 § 2 k.c., zgodnie z którym w razie wątpliwości umowę uważa się za zawartą z chwilą doręczenia ubezpieczającemu dokumentu ubezpieczenia. Jednak przyjęcie, że do zawarcia umowy doszło po zakończeniu okresu ubezpieczenia byłoby nieuprawnione i sprzeczne z samym celem umowy. W takich przypadkach zakłady ubezpieczeń mogłyby celowo zwlekać z wysyłaniem polis, a ubezpieczeni nie zdawaliby sobie sprawy z tego, że byli objęci ubezpieczeniem. Należy się opowiedzieć za twierdzeniem, że datą wymagalności, w sytuacji kiedy zakład ubezpieczeń doręczył ubezpieczonemu polisę po zakończeniu okresu obowiązywania umowy, będzie następnym dniem po zakończeniu okresu obowiązywania umowy. W tym przypadku będzie to dzień 06.06.2009 r. Od tej daty należy liczyć trzyletni okres przedawnienia (roszczenie o zapłatę składki jest niewątpliwie związane z prowadzeniem działalności gospodarczej).

W pierwszej wersji pozwany wskazywał, że do przedawnienia doszło z dniem 18.11.2012 r. (po 3 latach od wymagalnego w dniu 17.11.2009 r. roszczenia). Powodowy Zakład (...) wskazywał, że przed końcem okresu przedawnienia, w dniu 12.11.2012 r., wniósł pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym. Postępowanie to zostało w dniu 25.04.2013 r. umorzone z uwagi na nie uzupełnienie w terminie braków formalnych pozwu. Złożenie pozwu w takiej sytuacji przerywało bieg przedawnienia. W kwestii tej wypowiedział się Sąd Najwyższy, który stwierdził, że wytoczenie powództwa w elektronicznym postępowaniu upominawczym zakończonym umorzeniem postępowania na podstawie art. 505³⁷ § 1 k.p.c. przerywa bieg terminu przedawnienia (zob. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 2013 r., III CZP 66/13, P.. OSNC 2014/7-8/72).

Następnie pozwany na rozprawie w dniu 4 lipca 2018 r. wskazywał na datę 06.06.2009 r. jako dzień wymagalności świadczenia i w tym kontekście podniesiony zarzut przedawnienia okazał się być skuteczny. Jak opisano wyżej, wymagalność tego konkretnego roszczenia przypadała na dzień 06.06.2009 r. Zatem Ubezpieczyciel, wnosząc pozew w dniu 12.11.2012 r., dochodził roszczenia, które w tamtym czasie było przedawnione. Należało mieć na względzie uregulowanie zawarte w przepisie art. 5 ust. 4 ustawy z dnia 13 kwietnia 2018 r. o zmianie ustawy – Kodeks Cywilny oraz niektórych innych ustaw, zgodnie z którym roszczenia przedawnione przysługujące przeciwko konsumentowi, co do których do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy nie podniesiono zarzutu przedawnienia, podlegają z tym dniem skutkom przedawnienia określonym w ustawie zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. W znowelizowanych przepisach kodeksu cywilnego dotyczących przedawnienia wprowadzono do art. 118 zapis, że koniec terminu przedawnienia przypada na ostatni dzień roku kalendarzowego. W okolicznościach sprawy pozwany zgłosił zarzut przedawnienia przed wejściem w życie znowelizowanych przepisów - przed 9 lipca 2018 r. Pozwany bowiem na rozprawie 4 lipca 2018 r. sprecyzował jaki okres należało uwzględnić przy zgłoszonym zarzucie przedawnienia. Podał, że okres terminu przedawnienia upływał w lipcu 2012 r. Skuteczność podniesionego zarzutu przedawnienia oceniono zatem na „starych” zasadach.

Rekapitulując, roszczenie strony powodowej wymagalne w dniu 06.06.2009 r. uległo przedawnieniu, a zgłoszony przez pozwanego zarzut czynił nieskutecznym dochodzenie roszczenia (art. 117 § 2 k.c.). W związku z powyższym powództwo zostało oddalone.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98§1 k.p.c., zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Do kosztów pozwanego należało zaliczyć koszty zastępstwa procesowego w kwocie 60 zł oraz opłaty od dwóch pełnomocnictw w kwocie 34 zł. Łącznie było to 94 zł. W punkcie II sentencji wyroku zasądzono od strony powodowej na rzecz pozwanego kwotę 94 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.